

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 20 coroane.
Pe jumătate de an 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

568/1920

Ioan,

Indurarea lui Dumnezeu dreptcredincio-
Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ieno-
și al Hălmagiului, precum și al părților
adnexate din Bănatul-Timișan.

Și al cler și popor și iubiților deputați
Sinodului nostru eparhial: dar și în-
are dela Dumnezeu Tatăl și Domnul
Isus Hristos, împreună cu saluta-
rea noastră arhierescă!

Cu provocarea la §§-ii 89 și 90 din
utul organic, convocăm Sinodul nostru
hial ordinar al diecezei Aradului la
rica Noastră catedrală de aci pe

dumineca Tomii, adică pe 5/18 Aprilie

oarele 9 dimineața, în care zi, după
rșirea serviciului divin, va urmă des-
erea Sinodului în sala de gimnastică
coalei noastre de fete.

Ceeace se aduce la cunoștința tuturor
F. D. deputați spre știre și orientare.
Arad la 18/31 Martie 1920.

Al tuturor binevoitor

Ioan J. Rapp m. p.
Episcopul Aradului.

Notă. Indatorați prin concluzul Nr. 44 al
ului eparhial din 1901, aducem la cuno-
recom Domnilor deputați sinodali, că nici un
din ediu nu se acorda fără de convenita motivare
II, ovadă a cererii de concediu, urmând a se
de pede în caz contrar întru toate conform ulți-
testar dispozițiuni din §. 59 al Regulamentului
r, cuprile interne.

197/1920.

IOAN,

Indurarea lui Dumnezeu, dreptcredincio-
Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ieno-
și al Hălmagiului, precum și al părților
adnexate din Bănatul-Timișan.

Și al cler și tuturor credincioșilor din eparhia
ului, dar și pace dela D-zeu Tatăl și Dom-
nostru Isus Hristos, împreună cu salutarea
noastră arhierescă!

„Aceasta este ziua, carea a făcut-o
Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim
întrânsa“.
B. 117 v. 24.

Iubiților creștini și fii sufletești!

Am petrecut cu evlavie și umilință
nie le de tânguire din săptămâna patimilor
le 2/11-ului și Mântuitorului nostru Isus Hri-
iar o, am încheiat cu libov creștinesc și
ului mămănilor sfântului și marelui post, și cu
rom. Ista am mai plinit un an pascal din
imatul călătoriei noastre pe marea vifo-
ș, pră a ispitelor, ce o numim vieță.

În zilele dimineții de ieri am luat
parte la ceremonialul de pomenire a pu-
nerii în mormânt a Mântuitorului nostru,
și ne aducem aminte de tânguirea Prea-
curatei, care, la vremea sa stând în jurul
mormântului de îngropare a preadulcelui
ei fiu, suspină cu amar grăind: „O pri-
măvară dulce, fiul meu preadulce, unde a
apus frumseția ta“).

Au fost amare lacrimile și profund
suspiniul Preacuratei la vederea celor petre-
cute cu preadulcele ei fiu; adânci ca și
totdeauna au fost și suspinele noastre la
pomenirea acelor patimi, dar cu cât mai
mare a fost durerea și suspiniul, cu atât
mai mare a fost și bucuria generală, când
îngerul a strigat: „Bucură-te fecioară,
bucură-te și iarăși zic bucură-te, că fiul
tău a înviat a treia zi din mormânt“),
întru pomenirea cărui eveniment de ne-
spusă minune, biserica creștină a așezat
sfânta sărbătoare de astăzi ca și praznic
de biruință a luminei asupra întunerecului,
a dreptății dumnezeiești asupra nedreptății
și tirăniei omului, spre semnul biruinței
vieții asupra morții, a raiului asupra iadu-
lui și astfel spre semnul biruinței binelui
asupra răului.

Iubiților creștini și fii sufletești!

Sfânta carte ne spune, și în cursul
vieții ne încredințăm tot mai mult despre
vecinicul adevăr că: „ *aici nu avem cetate
stătătoare, ci căutăm pre ceea, ce va să
vină*“), deci suntem numai călători pe
acest pământ.

Dar tocmai că călători am fost și
călători suntem, tocmai că la plecarea
în drumul acum parcurs, duhul meu a
fost cu voi, că acest duh v'a însoțit și a
fost cu voi părtaș la toate momentele de
bucurie și durere, de cari am avut cu
toții parte în cursul arhipăstoririi mele, tot
cu voi împreună voiesc să petrec și acest
mare praznic împărătesc, această mărită
și sfântă zi, carea nu numai după cuvintele
scripturii, ci și de după credința și con-
vingerea noastră creștinească a fost și
„este ziua, carea a făcut-o Domnul, să ne
bucurăm și să ne veselim întrânsa“.

Tocmai de aceea, acum când, spre
semnul prăznirii împreună cu voi, ochii
inimii și cugetul minții mele stau iarăși față
în față cu ochii minții și cu cugetul inimii
voastre, o datorință ni-se impune și anume
aceea: de a ne da seama de adevărul
vecinic, că precum în natură există o
lege generală nestrămutată, de după carea,
corpurile prin căldură se extind iar prin

răceală se contrag, adică devin mai mici,
tot asemenea are și sufletul omenească
înșușire specială proprie, că, pre când
bucuria, de care are parte, crește și
devine mai deplină în măsura, în care aceea
bucurie o comunică și o poate împărtăși
mai multora dintre rudeniile, prietenii și
vecinii, cari se bucură de bucuria lui, pre
atunci întristarea și durerea, de carea e
cuprins, se alină și se micșorează tot în
măsura, în care aceea întristare și durere
o împărtășește și o poate împărtăși mai
multora dintre cei de o soarte cu el, și
mai multora dintre aceia, pe cari îi crede
chemați și în poziția de a-i veni în aju-
tor cu sfatul și sprijinul recerut la delă-
turarea, ori măcar alinarea neajunsurilor și
suferețelor lor.

Ținând seamă de acest adevăr,
urmează în mod firesc să ținem seamă
și de acela, că, pe când împărtășirea
bucuriei este o dorință nevinovată, ce se
observă și la băieții, cari n'au ajuns la
cunoștința binelui și a răului, pe atunci
împărtășirea durerii este o trebuință a
vieții omenești, o trebuință comună tuturor
pământenilor și astfel și nouă episcopilor,
cari noi trebuie să o avem în vedere
cu atât mai vârtos, cu cât poziția, ce o
cupăm în viața publică, ne dă nu numai
dreptul de manifestare a sentimentului in-
dividual și astfel a vederilor noastre poprii,
ci ne impune datorința de a reprezenta
și sentimentul obștei, și astfel datorința
de a fi în toată vremea talmăcitorii stării
sufletești a turmei noastre cuvântătoare.

Conștiu de adevărul atins, deci și
de chemarea și datorința ce-mi impune
legătura duhovnicească dintre mine și
dintre voi iubiților fii sufletești, am urmat
totdeauna sfatul marelui apostol al neamu-
rilor (Rom. 12 v. 15) și precum în toate
zilele voastre de bucurie și veselie, m'am
bucurat și m'am veselit cu voi, ca bu-
curia și veselia voastră să fie deplină,
tot astfel în zilele de grea cercare, ce au
venit peste voi în cursul timpului, am
simțit împreună cu voi durerea și suspi-
nul vostru, din care spre a o micșora,
mi-am luat și eu la timp partea mea.

Dragostea și îngrijirea mea de voi,
ca și a ori cărui părinte interesat de
binele și fericirea vremelnică și vecinică
a fiilor săi, are de urmare faptul, că nain-
tea ochilor sufletului meu se reoglindează
tot mereu stările anarhice, create de re-
voluția eruptă la sfârșitul anului 1918.

Înaintea ochilor sufletului meu se re-
produce tot mereu norii de mare fior,

ridicați pe cerul vieții noastre românești de urgia stăpânirii apuse. Se reproduc adecă acei nori, din cari asupra unora dintre voi s'au descărcat cu furie sălbatecă fulgerele și treznetele cunoscute, a căror urmări le-au simțit în linia primă acei inteligenți clericali și mireni, fruntași conducători ai destinului neamului nostru românesc, cari pentru a doua oară au fost nevoiți să guste pâinea și vieța amară a internărilor.

Le-au simțit în linia a doua acei protopresbiteri și acei inteligenți clericali și mireni, cari pentru iubirea lor de neam, fiind luați la țintă, au fost nevoiți să-și schimbe portul, să-și părăsească casa și familia, și să se refugieze în întunecul nopții, care cum și pe unde a putut, ca să-și mântuie vieța.

Le-au simțit în același timp toți credincioșii noștri din comunele cu preoți și învățători refugiați, din lipsa cărora a stagnat învățământul, iar bisericile au rămas fără preoți și poporul fără hrană și mângâierea sufletească nu numai în cursul marelui post, ci chiar și în sfântul praznic de pomenire a prealuminetei învieri a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, din anul 1919.

Urmările urgiei sistemului apus le-au simțit și le simțesc în măsură mai mare credincioșii din comunele cu biserici profanate, și cu ornatele furate și pângărite, cei cu casele dărâmate, cei despoiați de avutul lor, de hrana recerută și de îmbrăcămintea de toate zilele; dar în măsură și mai mare le-au simțit și le simțesc văduvele și orfanii celor uciși mișelește de glonțul oardelor însetate după avere și sânge românesc.

Urmările situației de atunci, a situației de mare neliniște generală și de totală nesiguranță a averii și a vieții noastre, urmările acelei situații de profundă amărăciune și durere a tuturor celor atinși directe și indirecte de urmările goanei pornite asupra neamului nostru, le-am simțit și eu în măsura, că starea mea sufletească a fost starea sufletească a părintelui lipsit nu numai de mijloacele și puțința de a veni în ajutorul fiilor săi ajunși în mare strâmtoare, ci chiar și de posibilitatea de a-și exprima durerea și compătimirea sa părintească cu cuvântul sau cu scrisoarea.

Că aceasta a fost starea mea sufletească în acea vreme, ve-ți înțelege și din faptul, că oprită fiind prin cenzura de atunci tipărirea Pastoralei pregătite și date la tipar pentru această sfântă praznuire din anul 1919, nici eu n'am putut nici cu cuvântul nici cu scrisul să dau expresiune durerii și compătimirii mele față de voi cei atinși de urgia stăpânirii apuse, ci am fost redus numai la dreptul și datorința, de a ridică ochii inimii mele la Ceriu și a vă imploră, precum v'am și implorat dar și mângâiere cerească, rugându-mă cu psalmistul: „*Dumnezeule! milostivește-te spre noi și ne binecuvintează, luminează fața ta preste noi și ne miluește*“⁴). „*Doamne deșteaptă puterea Ta, și vino, ca să ne mântuești pre noi*“⁶).

Cugetându-ne la suferințele de veacuri ale neamului nostru ori chiar și numai la zilele pomenite de grea cercare, și făcând asemănare între starea din trecutul nostru îndepărtat și apropiat și între starea, în carea ne-a aflat sfânta praz-

nuire de astăzi, abia s'ar afla creștin cu frica lui Dumnezeu, care să nu vază cu ochii și să nu simtă cu inima înseninarea ceriului vieții noastre naționale românești, deci îndreptarea lucrurilor spre bine, și astfel abia s'ar afla om cu judecată sănătoasă, care să nu înțeleagă, că sărbătorirea de astăzi este adevărata sărbătorirea sărbătorilor, deci *ziua, carea făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa*.

Pătrunși de acești adevăr, veniți iubitorilor de praznic să dăm urmărire învățături sfinte noastre biserici ortodoxe române, deci să iertăm toate pentru sfânta înviere, și lăpădând toată grijea cea lumească, să ne bucurăm și să ne veselim Domnului cu atât mai vârtos, cu cât sfânta praznuire de acum își are însemnătatea ei nu numai din punct de vedere creștinesc, deci nu numai din privința întăririi credinței noastre în Dumnezeirea și puterea dumnezeirii Fiului lui Dumnezeu, — care prin patima sa de bună voie și prin prea luminata sa înviere de a treia zi a făcut deplină mântuirea neamului omenesc din robia păcatului strămoșesc, — ci sfânta praznuire de acum a prealuminetei învieri își are și însemnătatea ei specială națională românească prin faptul, că astăzi praznuim pentru prima dată pomenirea prealuminetei învieri pe pământul României mari, sub sceptrul gloriosului Domnitor Ferdinand I Regele tuturor Românilor.

A fost și este motivată bucuria oricărui individ singurat, când își vede plinită o dorință, după care a așteptat timp mai îndelungat, motivată este deci și bucuria noastră a celor de acum, că ne vedem realizat idealul nutrit de veacuri, vedem adecă înfăptuită unirea națională a întreg neamului nostru românesc.

Precum însă în lume nu este fericire deplină, nici desfătare fără ca să fie împreunată cu grija, astfel nici această bucurie a noastră nu este deplină, ci este micșorată prin faptul, că la tragerea liniei demarcaționale între statele învecinate, o parte însemnată din comunele noastre dela periferii s'a dat parte statului sârbesc, iar altă parte este pe calea da a se da *celul ungar*, prin ce s'au provocat mare nemulțumire în sânul credincioșilor noștri din acelea comune, și aceasta nu numai din motivul, că nu pot corespunde cu autoritatea lor bisericească și nici nu pot străbate prin pânza viitorului ce-i așteaptă, ci și din motivul, că prin aceasta li-se turbură liniștea sufletească chiar acum, în pragul sfântului praznic al învierii.

Recunoaștem îndreptățirea nemulțumirii acestor credincioși cu situația grea, în care au ajuns, dar lipsiți de orice mijloace și de orice puțință de a le veni în ajutor, nu ne rămâne decât să le punem în vedere adevărul scripturii: „*că Dumnezeu este judecător drept și tare și îndelung răbdător*“⁸) și astfel îi mângâiem cu cuvintele apostolului: *Credincios este Dumnezeu și nu vă va lăsa să vă ispițiți mai mult, decât ce puteți*⁹).

Dar oricare ar fi starea voastră la marele praznic, lăpădați de pe umerii voștri vestmântul întinat de suferințele cunoscute, și aduceți Domnului laudă și mulțumită, „*aduceți Domnului mărire și cinste, aduceți mărire numelui lui*“⁸) pentru toate câte face cu noi după blândețele sale, și praznuți cu dragoste creștinească,

acest mare praznic de pomenire al prealuminetei învierii Domnului, acest praznic de nădejde al vieții și al învierii noastre creștine.

Când vă îndemn la praznuire creștinească, vă pun totodată în vedere și cuvintele de învățătură a Sf. Scripturii: „*Creștinătatea cea curată și plăcută Dumnezeu și Tatălui aceasta este: a cetă pe cei săraci și pre văduve în cazurile lor*“⁹) — dar să nu uitați, că este destulă numai cercetarea și mântuirea cu vorba, ci și cu tinderea ajutorului, având în vedere porunca scripturii că, *fiștecarele precum a luat așa să slugească*¹⁰) deci în măsură tului și câștigului să ajutore fiecare duvele și orfanii fără avere, a celor generați pe câmpul de onoare.

Vă îndemn să vă împliniți cu dragoste aceasta datorință creștinească, să dați probe invederate despre iubirea lui Dumnezeu, având naintea lor adevărul mărturisit de mare apostol că „*celor ce iubesc pre Dumnezeu, li-se îndreaptă spre bine*“¹¹).

Pentruca omul, pelângă trebuie să poată împlini măcar în parte și datorințele de ajutorare pomenite de apostolul neamurilor care așa scrie Efesei: „*Să se ostenească fiștecine și să luam mânăle sale, ca să aibă să dea celui lipsit*“⁵).

Și acum, când pentru primadați praznuim această sărbătoare a sărbătorii pe pământul României-Mari, cuvintele ne aducem aminte cu recunoștință și mulțumită de gloriosul domnitor și domnitor al nostru din cătușile seculare, oblaudirei streine de limba și cugetul nostru, deci să intonăm cu toții și cu gură și cu o inimă:

Trăiască Majestatea Sa gloriosul nostru Rege Ferdinand I.!

Trăiască Majestatea Sa Regina noastră Maria!

Trăiască, crească și înflorească gusta casă domnitoare română!

Trăiască viteaza armată română!

Trăiască România Mare!

După toate acestea rugând pre Dumnezeu, că acestor sfatute facă loc în inimile voastre, îi rog tot cu umilință dar și cu osârdie dintru sufletului: să auză glasul rugăciunilor noastre, și darurile, ce s'au adus și s'au dat, să le primească întru jertfelnic cel mai presus de ceriuri. Să binecuvinteze casele și familiile voastre, pre bătrânii voștri cu pace și cu toate trebuințioase vieții trupești și sufletești. Să stingă focul vrășbei, al urei, pizd, al răzburării dintre oameni și să vă vrednicească a petrece aceasta sărbător acum și la mai mulți ani în linie o mulțumire sufletească, spre bucuria a tuturor și spre mărirea numelui ceresc. Amin!

A r a d, la sfintele sărbători ale învierii Domnului din anul 1920.

Al voștru tuturor

de binevoitor

Joan J. Papp

Episcopul Aradului

¹) Cântarea a 17 din Stadia III, a canonului a 9 din canonul praznicului. ²) Evrei 13 v. 14. ³) Ps. 1. ⁴) Ps. 79 v. 3. ⁵) Ps. 17 v. 13. ⁶) Rom. 8 v. 2. ⁷) Iacob 1 27. ⁸) Petru I c. 4. ⁹) Rom. 8 v. 12. ¹⁰) Efes. 4 v. 29.

Congresul național bisericesc.

(Urmare)

1. Congresul național bisericesc susține dreptul bisericii ortodoxe de a înființa și susține școli primare confessionale.

2. Cere dela guvernul statului român să se organizeze comenale bisericești ai căror credincioși sunt în majoritate, edificiile tuturor acelor școli primare, pe care guvernul maghiar le-a luat în comune românești pe ruinele școlilor confessionale, cu tendințe de maghiarizare; să se constituie apoi bisericii așa numitele „școli bisericești” din Banat, precum și toate școlile confessionale, pe cari regimul maghiar șovinist le-a luat în comune românești pe ruinele școlilor confessionale, cu tendințe de maghiarizare, — fără a se ține seama de caracterul național al locuitorilor din acele comune.

3. Salarele și celelalte adăuguri ale învățătorilor confessionali sunt întru toate egale cu cele ale învățătorilor dela școlile de stat.

4. La acoperirea retribuțiilor învățătorilor statului este rugat să dea bisericii ajutorul său larg. Biserica, respectiva parohia, ca susținătoare a școlii confessionale, pe lângă cheltuielile materiale ale școlii (zidire, mobilier, rechizite, lemne de foc, curățit, etc.) să contribuie la al fundamentele al învățatorului în comune, în care azi înainte se vor înființa școli confessionale cu cel puțin 600 cor. anual, iar în comunele, în care au funcționat și până azi școli confessionale, vor contribui și pe viitor la întreținerea și repararea acestor școli, cu cât au contribuit până acum.

Aceste sume se repartizează asupra tuturor parohiilor din comună, cari nu susțin școala confessională și se încasează prin organele administrative, deodată cu celelalte impozite.

5. Consistorul mitropolitan este invitat să ia la autoritatea de stat să remedieze neajururile pricinuite de guvernele ungurești prin exagerata contribuție culturală pentru școlile confessionale, și anume să stabilească un minimal de dare culturală în comună dreaptă cu puterea de prestație a locuitorilor.

6. Într-o comună românească — excepție — orașele, unde ajutorul dela stat este a se repartiza și confesiunii din minoritate — statul nu are să ajutoreze decât școala confessională a majorității în majoritate; confesiunea în minoritate are să se conformeze.

7. Biserica își susține dreptul de jurisdicție de conducere și disciplinare asupra învățătorilor confessionali. În același timp biserica reține dreptul de control și inspecție asupra școlii. Biserica solicează chiar sprijinul guvernului român la redactarea planului de învățământ în conlucrarea comună, la producerea și procurarea celorlalte mijloace de învățământ.

8. Pentru parohiile mici și sărace se recunoaște dreptul de a crea tipul: preot-învățător.

9. Intreg personalul didactic confessional să fie plătit din fondul de pensii al statului.

10. Congresul național aprobă pașii făcuți până acum către consistorul mitropolitan în ce privește organizarea și fixarea planului de învățământ pentru studiul Religiei, și în ce privește calea de corespondență între organele confessionale și ale bisericii.

11. Congresul național-bisericesc invită pe consistorul mitropolitan, ca să intervină la așezarea competențelor de stat, ca să fixeze un plan de învățământ, în baza cărui liceele românești din localitățile, unde există mitropolit, episcop, teolog și școală normală ortodoxă, dacă locuitorii români ai județului respectiv sunt în majoritate ortodoxi să se prefacă în licee românești confessionale.

12. Consistorul mitropolitan să intervină la așezarea competențelor, ca școala reală și confesională din Brașov să fie prefăcută în școală confessionale ortodoxe și să fie asigurate în existența lor.

Același raportor referă asupra raportului consistorului mitropolitan în chestia reformei școlii normale. La propunerea comisiei Consistorului decide:

1. Aprobă și își însușește reforma școlii normale în sensul dispozițiilor cuprinse în noul Nr. 12093/1919 al Resortului cultelor și instrucției publice.

(Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

Regina Maria va scrie o carte despre război. „Messagero” publică o convorbire, pe care a avut-o corespondentul său din București cu M. Sa regina Maria. Regina a asigurat pe corespondentul italian că cel mai mare orgoliu al ei este, ca femeie, că a putut să-și consacre toată puterea pentru a ușura relele războiului, ca suverană; că a putut să îngrijească pe răniții și prizonierii italieni. Regina a exprimat simpatia ei pentru Italia, pe care dorește s'o revadă. Corespondentul amintește de opera literară a reginei Maria și anunță că regina se pregătește să scrie o carte despre război, care va fi tradusă și în italiană.

Decretul de dizolvare al Parlamentului. „Monitorul Oficial” publică decretul de dizolvare a Corpurilor Legiuitoare, decret pe care-l reproducem în cele ce urmează:

Art. I. Adunările Legiuitoare sunt și rămân dizolvate. Art. I. Corpul alegătorilor pentru Adunarea deputaților și pentru Senat în vechiul regat, Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banat, Crișana, Satmar și Maramureș se convoacă de Noi, pentru a proceda la noul alegeri, după cum urmează: Pentru Adunarea deputaților în zilele de 25, 26 și 27 Mai 1920. Pentru Senat în zilele de 30 și 31 Mai 1920. Pentru Universitățile din București, Cernăuți, Cluj și Iași în ziua de 1 Iunie 1920. Art. III. Noul Adunări legiuitoare sunt convocate în București, în ziua de 10 Iunie 1920. Art. IV. Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu executarea acestui decret. Dat în București, la 26 Martie 1920. Ferdinand. Președintele consiliului de miniștri, Gen. Alexandru Averescu.

Guvernul și legea agrară. Ministerul de interne a trimis prefecturilor de județ următoarea circulară: „În ședința Camerii dela 25 Martie a. c., d. general Averescu, președintele consiliului de miniștri a declarat că improprietărea țăranilor este o chestiune definitiv hotărâtă. Nu există în țară partid politic sau om politic care să fie împotriva improprietărei, cine spune altfel înșală pe cei lesne crezători pentru scopuri ascunse dăunătoare țării. D. general Averescu a mai declarat sus și tare că guvernul va începe cât mai curând înfăptuirea improprietărei nu numai pe hârtie ci pe teren chiar. Țăranii să fie încrezători în cuvintele celui care cu iubire a stat în mijlocul lor și la bine și la rău în fața vrășmașului. Țăranii trebuie să fie cu atât mai încrezători în această declarație cu cât ea este isvorâtă din fagăduiala făcută de însăși Maiestatea Sa regele pe frontul armatei comandate de d. general Averescu.

Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol pe care Vaticanul vrea să o ia în stăpânire după intervenția Sfântului Sinod din Grecia are să rămâie Bisericii grecești.

Hirotonire. P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan a binevoit a hirotoni — Duminecă, în 15/28 Martie, — întru presbiter pe candidatul Teodor Mornăilă ales de paroh în comuna Șimand, tractul Chișineului.

Criza de transporturi în Austria a încetat. — Cu începerea lui 25 Martie a fost reluat întregul trafic de mărfuri și călătoriile pasagerilor pe căile ferate austriace, sosind o foarte mare cantitate de cărbuni din Statele Unite, din Cehoslovacia și din Italia.

Nouii măceluri în Turcia. — Patriarhul armean din Constantinopol a telegrafiat consiliului suprem, arătând că 200.000 de creștini ce se refugiase în munți după măcelul dela Kilikia, au fost descoperiți de bandele turcești, care au măcelărit o mare parte din ei. Față de gravitatea acestei afirmațiuni, consiliul suprem a cerut referințe urgente înalților comisari aliați din Constantinopol, pentru a se hotărî măsurile ce trebuiesc luate contra Turciei.

Isgonirea Turcilor din Europa. Sf. sinod al bisericii grecești a rugat printr-o telegramă pe episcopul englez de Kenterber să continue lupta întreprinsă pentru isgonirea Turcilor din Europa. O telegramă identică a fost trimisă și episcopului din New-York.

Ucișorii țarului condamnați. Curtea cu jurați a condamnat la moarte pe comisarul Inculof, care a semnat condamnarea la moartea țarului și pe alți 4 revoluționari și 9 gardiști roșii, cari au executat sentința.

433/1920.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicția Consistorului ortodox român din Arad.

În chestiunea învățătorilor penzionați, cari doresc să se reactiveze, aducem la cunoștință spre orientare obștească următoarele dispozițiuni, pe cari le-a luat sub Nrul 20.797/1919 secț. VI. Resortul Cultelor și Instrucției publice dela Consiliul Dirigent Român din Cluj, și anume:

„Acei învățători penzionați, cari își cer reactivarea, trebuie să dovedească cu act medical starea lor trupeză și sufletească.

Reactivarea se face cu titlul de învățător suplinitor pe timp de un an. În acest timp organele mele subalterne (ale On. Consiliului Dir. Român) se vor convinge despre capacitatea și vrednicia lor, și numai în baza acestor rapoarte despre ei se vor definitiva. Regularea penziunii, respective socotirea noilor ani de serviciu activ la cei vechi numai după aceasta se va face.

Până la reactivarea definitivă, învățătorii penzionați reactivați vor primi salariul învățătorilor suplinitori.”

În temeiul acestor dispozițiuni, nu mai sunt de a se ține seama de cererile cu atari învățători, cari n'au dovada de capacitate și vrednicie, cerută de On. C. D. R.; iar dacă s'ar fi făcut asemenea alegeri, actele electorale să ni se trimită numai atunci, când cei aleși vor fi prezentat asemenea dovezi.

Arad, șed. cons. 9/22 martie, 1920.

Joan J. Papp,
episcop.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune, pe lângă parohul Iustin Dascal din Micălața, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia: a) jumătate din toate venitele parohiale, afară de întregire de stat. b) Va suporta toate dările după venitele ce le are. c) Va catehiza în școlile parohiei fără altă remunerație.

Doritorii de a reflecta la acest post, recuresele adresat comitetului parohial din Micălața, ajustate cu documentele de calificare pentru parohii de clasa primă, conform concluzului sinodului eparhial Nr. 84/1910, și cu atestat despre eventualul serviciu prestat pe teren bisericesc ori școlar, au să le înainteze oficiului protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp pe lângă incunoștințarea prealabilă a protopresbiterului și dovedirea că intrunesc toate condițiile concursului, vor avea să se prezinte în sf. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorice.

Întru-cât reflectanții vor fi din altă dieceză, vor avea să dovedească, că au consimțământul Consistorului, respective al Episcopului diecezan.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Traian Vațian m. p., protopresbiter.

— □ — 2—3

Pentru deplinirea parohiei vacante de clasa doua din Tornea se publică concurs cu termen de 30 zile computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) sesiunea parohială, constătătoare din 24 1200/1600 jughere catastrale; b) birul legal în naturalii; c) ștolele legale; d) eventuala întregire dela stat.

Alesul va suporta toate contribuțiile după venitele parohiale.

Va catehiza în școala parohială fără altă remunerație. Doritorii de a reflecta la acest post, recuresele lor adresate comitetului parohial din Tornea, ajustate cu documentele de calificare de parohii de clasa a doua, conform concluzului sinodului eparhial 84/1910, au să le înainteze P. On. oficiu protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp, pe lângă incunoștințarea prealabilă a protopresbiterului tractual și dovedirea că intrunesc toate condițiile concursului, vor avea să se prezinte în sf. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorice. Întrucât reflectanții vor fi din altă dieceză, vor avea să dovedească că au

consimțământul Consistorului respective al episcopului diecezan.

Intrucât nu s'ar afla reflectanți cu calificățiune de clasa doua să vor admite la concurs și cei cu calificățiune de clasa treia.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Traian Vașian*, m. p. protopresbiter.

1-3

Pentru îndeplinirea unui post învățătoresc din **Ghiroca**, devenit vacant prin strămutarea fostului învățător, prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Salarul împreună cu acest post este: 1. Cvarțir în natură cu supraedificate și grădină. 2. Salarul prescriș de articolul de lege XVI. din 1913, plățibil în rate lunare anticipative de susținătorii de școală. 3. Spese de conferință 20 cor. 4. Scripturistica 20 cor. 5. Dela înmormântări, unde va fi poștit 5 cor.

Recurenții pot fi învățători și învățătoare, cari poșed calificățiunea recerută. Învățătorul, care se va alege, va fi obligat de a provedea strana stângă, fără a conta la altă remunerațiune pentru acest serviciu. Aceasta condiție nu obligă, dacă alegerea ar cădea pe o învățătoare. Reflectanții vor avea să-și înainteze cererile lor înzestrate cu documentele de lipsă la oficiul protopresb. gr. ort. român din Timișoara, totodată sunt poștiți, ca până la expirarea concursului să se prezinte în vre-o Duminecă ori Sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și a face cunoștință cu poporul.

Ghiroca, dat din ședința comitetului parohial la 6/19 August 1919. **Comitetul parohial.**

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* m. p., protopopul Timișorii.

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II-a **Husasau**, protopresbiteratul Pestesului decretată vacanță din partea V. Conzistor, prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **20 Aprilie**, (4 Maiu) 1920.

Emolumente: 1. Casă parohială și dependentele, cu intravilan de 1200.

2. Pământ parohial de 16 jugh. catastrale, arător și fânățe.

3. Birul preoțesc dela fiecare număr de case câte-o măsură de cucuruz, sau prețul ei curent. Chiriașii câte 1/3 măsură.

4. Stoaale îndatinat și precizate în protocolul Comitetului parohial din 3/16 Iulie 1916.

5. Întregirea dotațiunei dela statul Român. Dela reflectanți se cere să albă calificăție pentru parohii de cl. II-a. Cererile de concurs le vor înainte, adresate Comitetului parohial din Husasau, subseumatului protopresbiter în Tileagd, cu strieta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, având dânsul a se prezenta poporului în Sf. biserică din Husasau, pentru a servi, predica și cântă.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopresbiter ort. rom.

1-2

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala a doua din **Bulz**, protopresbiteratul Pestesului, prin aceasta se publică concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. 100 cor. dela comuna bisericăscă.

2. Lemne de încălzit pentru școală și învățător, sau echivalentul în prețul curent.

3. Locuință cu două chilii, culină, cămară.

4. Grajd pentru vite, și pentru hoară coteș.

5. Grădină de legumi.

6. Întregirea de salar se va acorda din vistieria statului român.

Curățirea salei de învățământ și tăiatul lemnelor cade în sarcina comunei bisericăști.

7. La conferențele învățătoarești 20 cor.

Alesul e obligat a provedea învățământul la școlarii din clasele I-II. conform planului de învățământ. Va conduce strana și va aduce în toată Dumineca și sărbătoarea pe elevii săi la sfânta biserică.

Pentru comitatul parohial:

Ioan Bere m. p. adm. pr. președinte. *Petru Vlaicu* m. p. notar.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopresbiter, inspector școlar.

1-3

Pentru îndeplinirea postului *învățătoresc-cantorat* din **Săcădat** protopresbiteratul Pestesului prin aceasta se publică Concurs din oficiu cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venite: 1. Cvarțir liber, constător din 2 chilii, bucătărie, cămară și apartinentele și 3/4 jugher grădină.

2. Pământ, parte arător, parte fânățe: 3 jugh. cat.

3. 600 cor. dela comuna bisericăscă.

4. Ajutor dela statul Român, ca întregire a salarului învățătoare.

5. La mormântări pentru om mare 10 cor., la mort mic 4 cor.

Alesul va provedea și cantoratul, va înființa cor și va conduce elevii la sfânta biserică.

Doritorii de-a ocupa acest post, cererile lor de concurs să le adreseze comitetului parohial din Săcădat, și să le înainteze Prea On. oficiu protopresbiterul în Tileagd, având dânsii a se prezenta în sfânta biserică din Săcădat, spre a și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Alexandru Munteanu, protopr. insp. școlar.

1-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din comuna **Tilecuș**, protopresbiteratul Pestesului, se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. În bani gata 480 cor. repartiați pe popor. 2. 10 jugh. pământ, parte arător, parte fânățe. 3. Întregirea salarului din vistierie Statului român. Alesul e obligat a provedea și cantoratul.

Doritorii de-a ocupa acest post învățătoresc, sunt îndatorați a-și înainte cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Tilecuș, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Tileagd, având dânsii a-se prezenta în sfânta biserică din Tilecuș, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

Vasile Chirila, preot preșet, com. par. *Gavril Indrieș*, not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Alexandru Munteanu*, protopop, inspector școlar.

1-3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională gr. ort. română din comuna **Ghiroca**, devenit vacant, se escrie prin aceasta concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitul este: a) În bani gata: 1800 cor. b) Locuință cu 2 camere, bucătărie și toate edificiile laterale. c) Folosirea grădinei de lângă școală. d) Pentru scripturistica 20. e) Pentru conferință 20 cor. f) Pentru încălzitul salei de învățământ 8 m² lemne.

Alesul va fi îndatorat pe speșele sale a îngriji de curățenia locuinței sale în partea din lăuntru, iar curățenia în partea din afară și eventualele reparaturi, cari provin din folosință naturală, cad în sarcina comunei bisericăști. De curățenia salei de învățământ se îngrijește comună bisericăscă.

Alesul va fi îndatorat a conduce cantoratul în biserică, a conduce elevii săi în Dumineci și sărbători la biserică și a-i instrua în cântările bisericăști fără altă remunerațiune. Cei cari înființează și conduc cor, vor fi preferiți și remunerați deosebit.

Recurenții sunt avizați, ca recursele lor instruite cu documentele recerute și adresate comitetului parohial din Ghiroca, să le subștearnă în termenul prescriș Prea On. Domn protopresbiter Ioan Oprea în Timișoara-Fabric, precum și a se prezenta în timpul concursului în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sfta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și pentru a se arăta poporul.

Dat din ședința comitetului parohial gr. ort. român din Ghiroca, ținută la 11/24 Ianuarie 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu substitutul protopopesc: *Ioan Plavoșin*, paroh m. n.

1-3

Devenind vacantă, stațiunea învățătoarească cantorală din **Dieci** comitetul parohial subscris publică concurs cu termen de alegere de **30 de zile** dela prima publicare în revista „Biserica și Școala”, cu următoarele emolumente: 1. În bani

gata 852 cor. 28 fil. solviți din cassa 2. 960 lire grâu, 720 litre cucuruz. 3. R. fân 44 cor. 92 fil. 4. 32 m. lemne pentru și învățător aduși la școală. Întregire de se va cere dela statul român. 5. Scriptur cor. 6. Pentru conferință 24 cor. 7. Venit torale cvarțir cu două chilii, culină cămară vință stalog, una grădină de 600.

Pentru aceste emolumente învățător are se instrueze elevii în cântare și a-i conduce la sfânta biserică. A instrua și conduce tânărimii, pentru acest din urmă va fi remunerat după merit. Reflectanții ause producă:

1. Atestat de botez. 2. Diploma de învățător. 3. Atestat de serviciu și de conduită inspectorul tractual. Reflectanții sunt dator prezenta în o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a-se face cunoscuți poporului.

Recursul ajustat cu aceste doc. adresat către comit. parohial din Dieci, trimiță Prea. On. of. protopresbiteral gr. ort. în Buteni.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *F. Roxin* protopresbiter.

475/920.

Aviz oficial.

Preotul *Ioan Trifa* din Vidra a tipărit un volum de predici sub titlu „Spre Canaan.”

Le recomandăm cu căldură preoțimi, din cari pot imprumuta în sufletire pentru împlinirea dorită a mării pastorale între împrejurările de acum.

Se află depozitate la librărie diecezană și costă 12 cor.

Arad, 12/25 Martie 1920.

Consistorul ort. român din Arad.

426/1920.

Aviz.

Volumnia *Toader* din Nădab, perză testimoniul original, obținut în Iunie 1912, clasa IV. civilă de fete din Arad, a pierdut pe acelaș testimoniul un duplicat, cu data 10/23 Martie 1920.

Arad, șed. cons. 9/22 Martie 1920.

Consistorul ort. român din Arad.

Convocare.

Convoc membri despărțământului Halmagiu al „Asoțiației clerului ort. rom. A. Ș.” la adunare generală de primăvara pe ziua de **1/14 Aprilie** a. c. orele 11 a. m. în localitatea **Casa Culturală** din Halmagiu edificiul nr. 1.

Totodată sunt invitați a participa toți învățătorii și toți binvoitorii și spriginitorii ca religioase morale a poporului nostru; avizări speciale nu se fac.

Halmagiu la 16/29 Martie 1920.

Cornel Lazari protopresb. preș. deș.

Duplicat.

George Jurma, născut la 24 Iunie în mihailul român, jud. Timiș, pierzându-și originalul, obținut ca elev particular în școlară 1887/8 în institutul pedagogic ort. român din Arad, i-s'a eliberat cu datul de 18/31 Martie 1920 sub Nr. 211 P. 1919/20 duplicat, pe originalul să declară de anulat.

Direțiunea Institutului școl. ort. rom. din Arad.

Cenzurat: Alexandru T. Stamatia

Redactor responsabil: **Dr. Teodor Botiș**, profesor.